

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR OUTDOOR ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR PREȘCOLARI

Profesor, Handruc Marinela
Grădinița cu Program Normal „Istețel” Moldovița

„Ieri, am făcut un om de zăpadă!” mi-a spus un copil la „Întâlnirea de dimineață”. Era ianuarie, iar afară era o zăpadă proaspătă, de jumătate de metru. Eram încântată. „A fost distractiv, nu-i așa? Ai reușit să-i pui pantalonii de zăpadă?” Copilul s-a uitat la mine. Evident, am greșit total. Încet și condescendent, mă corectează: „Am făcut un om de zăpadă pe computer, nu afară!”. Asta era... A făcut un om de zăpadă digital.

Educația în aer liber este considerată a fi mult mai motivantă, stimulativă și cu un impact puternic asupra procesului de învățare.

Educația în aer liber (*Outdoor Education*) este o formă organizată de învățământ care se desfășoară în aer liber și pregătește copilul pentru viața în aer liber, bazându-se pe filozofia, teoria și practica educației experiențiale și a educației ecologice.

Față de sistemul tradițional de instrucție și educație, educația în aer liber prezintă anumite avantaje:

- mobilizează exemplar resursele corporale și mintale, copiii sunt mult mai sensibili când se află în mijlocul naturii;
- produce efecte educative mai puternice și mai durabile privind dobândirea capacității de stăpânire a unor situații complexe, de inovare, de conducere, de spirit de echipă și de comunicare.

Atunci când este planificată o *activitate outdoor* este necesară realizarea unor conexiuni cu „domeniul” pe care dorim „să-l scoatem în aer liber”.

Activitățile de Educație Outdoor se desfășoară în natură, în mediu natural și finalitatea acestora o reprezintă schimbările vizibile produse la nivelul comportamentului copiilor. Din acest motiv, *Educația Outdoor are un caracter nonformal*.

Educația Outdoor se adresează tuturor celor trei nivele de învățare:

- nivelul acumulărilor de cunoștințe (Cognitiv);
- nivelul deprinderilor fizice (Motric);
- nivelul individualizării unor trăsături de comportament (Afectiv).

În funcție de activitățile alese, obiectivele programului de Educație Outdoor pot face parte din oricare aceste trei categorii. Astfel, copiii pot învăța mai multe lucruri despre mediul înconjurător în care își desfășoară activitatea, relațiile dintre componentele acestuia și cum pot să-și aducă aportul la protejarea lui; învață despre propria persoană, propriile limite și cum pot fi acestea depășite; comunică și colaborează eficient în cadrul unui grup.

Scopul urmărit în activitățile outdoor este de a dezvolta personalitatea fiecărui participant.

În cele ce urmează voi oferi o serie de exemple practice referitoare la modul de integrare a educației outdoor în activitățile din cadrul grădiniței.

Domeniul limbă și comunicare

✚ După ce povestea „Coliba iepurașului” a fost prezentată în sala de grupă, am solicitat copiilor să schimbe firul epic al acesteia. Punerea în scenă a avut loc în natură, lângă o pădure. Copiii au fost pregătiți pentru activitate cu o zi înainte. La locul de desfășurare au fost spontani, fiind încurajați să improvizeze.

✚ Am început o poveste alegând din natură o floare, un copac, o pasăre, un animal și am încurajat copiii să continue povestea.

✚ În cadrul plimbărilor în natură au descoperit cu ce literă încep diverse obiecte pe care le-au întâlnit.

✚ „Ce ne povestește...” (copacul, iarba, floarea...)

Copiii așezați lângă copac ascultă în liniște sunetele din natură: „Ce sunet ați auzit? De unde vin?”, „Dacă copacul ar putea vorbi, ce poveste ar spune?”

Toate aceste activități contribuie la dezvoltarea imaginației, creativității, exprimării literare și artistice.

Domeniul științe oferă oportunități diversificate:

- Pentru o învățare interactivă, scoși în curtea grădiniței, copiii au format diverse figuri geometrice;
- Întreaga grupă a adunat o grămadă de pietre. Am ales o piatră, iar fiecare copil a comparat piatra aleasă de el cu piatra mea (mai mică, mai mare, mai rotundă, mai tare, etc.);
- Copiii au adunat frunze, care au fost sortate după mărime, culoare, formă;
- Drumețiile în pădure, construirea de căsuțe pentru păsările, acțiunile de ecologizare a râului Moldovița, plantarea și îngrijirea florilor au contribuit la dobândirea de cunoștințe cu privire la mediul înconjurător, la poluare și consecințele acesteia.

În scopul trezirii interesului copiilor pentru cunoașterea mediului înconjurător, am organizat o activitate cu tema: „Pădurea, prietena mea”, aceasta desfășurându-se în pădurea de pe muntele Runc. Deplasarea s-a făcut pe jos, cu cântec și voie bună. Activitatea s-a desfășurat în varianta interdisciplinară și a fost realizată prin intermediul unui joc didactic interactiv. Prin experimentare, prin observare la fața locului, copiii au fost mult mai motivați să învețe, au găsit cu ușurință răspunsuri la întrebările lor.

Domeniul estetic-creativ oferă posibilitatea manifestării depline a creativității și sensibilității copilului. Desenele, colajele, afișele cu mesaj ecologic constituie o îmbinare a esteticului cu informația științifică. Prin aceste activități, obiectele din materiale refolosibile capătă valoare artistică. Am vizitat „Monumentul Eroilor” din centrul localității și i-am încurajat să-și exprime părerea față de acesta. Prin acest gen de activități își dezvoltă vorbirea, exprimarea, creativitatea, gândirea analitică și critică.

Creioanele colorate ale naturii: copiii au adunat frunze, pământ, crenguțe. Apoi au fost puși să le fricționeze pe hârtie pentru a determina ce culoare are „creionul” lor natural.

În cadrul Educației muzicale am organizat concursuri muzicale în aer liber și am participat împreună cu copiii la diferite spectacole. Aceștia au realizat, în aer liber, diverse instrumente muzicale din materiale refolosibile, pe care le-au folosit pe parcursul activităților.

Domeniul psiho-motric se pliază cel mai bine pe acest concept de educație outdoor. Această arie disciplinară contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a copilului într-un mod armonios.

Există multe beneficii pentru activitățile în aer liber. Afară, copiii se pot juca în mod energic, pot folosi vocile puternice și se eliberează excesul de energie. Pot experimenta mediul natural și se pot consolida abilități fizice, angajându-se în preocupări sociale, cognitive și creative.

Copiii care se joacă în aer liber demonstrează o dezvoltare fizică și psihică armonioasă, imaginație și abilități verbale și sociale dezvoltate, față de copiii care se joacă în interior. Expunerea la soare este necesară pentru producerea vitaminei D în organism.

Domeniul om și societate

Regulile de comportare corectă față de natură trebuie respectate de toți. Totul pornește de la deprinderi simple. Hârtiile, ambalajele alimentelor, sticlele și alte deșeuri nu se aruncă la întâmplare. Spațiile verzi cu flori trebuie curățate și prin grija micilor ecologiști ai grădiniței. În acest sens am organizat acțiuni de ecologizare periodice.

Împreună cu copiii am realizat un calendar al evenimentelor religioase. Am oferit informații despre simbolurile religioase și am efectuat vizite la biserică.

Concluzii

Natura, peisajul, locurile natale impresionează copilul încă din primii ani ai vieții. Coloritul, forma, mișcarea, ritmul provoacă copiilor stări de bucurie care, treptat, se statornicesc,

alcătuind și îmbogățind conținutul afectiv al copilului. În natură, copiii se manifestă deosebit, sunt mai activi, cu o permanentă bună dispoziție. Aici se identifică cu mediul și comunicarea devine naturală și spontană.

Acest mod de învățare caracteristic educației outdoor, se numește experiențial „Înveți cu creierul, mâinile și inima!”

Bibliografie selectivă:

1. Berman, M. G., Jonides, J., & Kaplan, S. (2008) *Beneficiile cognitive interacționează cu natura, Psychological Science, 19(12), 1207-1212.*
2. Lucaciu, Gh., (2004) *Activități recreative, note de curs, Facultatea de Educație Fizică și Sport Oradea*
3. Salade, D.,(1998) *Dimensiuni ale educației, Editura Didactică și Pedagogică RA, București*
4. Sbenghe, T., (2002) *Kinesiologie, Știința mișcării, Editura Medicală, București*